

**MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALAR IJODKORLIGINI
SHAKLLANTIRISH YO'LLARI.**

**ПУТИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОСТИ
ДОШКОЛЬНИКОВ.**

WAYS TO FORM PRODUCTION OF PRESCHOOL CHILDREN.

Mustofoqulova Madina Akmal qizi

**Talim tarbiya nazariyasi va metodikasi(maktabgacha ta'lim) 1-bosqich
magistranti.**

Annotasiya:Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalar ijodkorligini shakllantirish yo'llari haqida fikr yuritilgan.

Аннотации:В данной статье рассматриваются способы формирования творческих способностей дошкольников.

Annotation:This article discusses ways to shape the creativity of preschoolers.

Tayanch so'zlar:ijodkorlik, kompetentlik, yetakchi faoliyat,maksimal ma'lumot,kompetensiya.

Ключевые слова: креативность, компетентность, лидерство, максимальные знания, компетентность

Key words: creativity, competence, leadership, maximum knowledge, competence.

Bolalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirish usullari juda oddiy. Bola hatto bolalar bog'chasiga yoki boshqa maktabgacha ta'lim muassasalariga ham bormasa ham, ularni uyda tashkil qilish oson. Bu minimal mablag 'va uskunalarni talab qiladi. Bunday usulda amalga oshirilgan mashg'ulotlar nafaqat bolalar, balki kattalar uchun ham qiziqish uyg'otadi.Bu ko'plab boshqa vaziyatlarda bolalarni tarbiyalash uchun asos yaratadi. Omma va muloqot bir xil ildizdan kelib chiqqan ikkita muhim so'zdir. Aslida, ular bir-birlari bilan juda yaqin aloqada, boshqasi bo'lmasdan mavjud bo'lmasligi mumkin. Garchi asosiy maqsadimiz farzandlarimizni tarbiyalash va tarbiyalash bo'lsa-da, juda muhim maqsadimiz maktab jamoasini tarbiyalash, hayotga ijobiy g'oyalarni qo'llab-quvvatlash va qo'llab-quvvatlashdir. Biz jamoatchilik umumiy maqsadlarga erishish uchun birgalikda ishlashni afzal

ko'rgan bir guruh odamlar deb hisoblaymiz. Tushunarli muloqotni anglash va tushunish imkoniyati kuchli jamoalarni qurish uchun muhim ahamiyatga ega. Maktab faoliyatining barcha turlari - oilalar xodimlarni maxsus bayramlar, festivallar va aloqa va jamiyat qurish bilan bog'liq tadbirlarni birlashtiradi. Ko'ngillilar uchun imkoniyatlar jamiyatimizning barcha a'zolari uchun cheksizdir - safarlar bilan kuzatib borish, sinfi o'qitish bilan yordam berish, o'qituvchilar tomonidan tashkil etilgan maxsus sinf faoliyatiga yordam berish.

TASHQI DUNYO KUZATUVLARI

Bolalar bilan toza havoga borib, ota-onalar u bilan voqea yoki hodisa yuz berayotgan narsalarni muhokama qila oladilar, bolani atrofini o'rab turgan narsalarga ehtiyotkorlik bilan qarashni taklif qiladilar. Bu bolaga nafaqat ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishga, balki uning dunyoga nisbatan his-tuyg'ularini sezilarli darajada boyitishga imkon beradi. Masalan, ko'cha bo'ylab yurib, bolangizga hayvonlarning hayoti, yo'l davomida paydo bo'lgan gullar va daraxtlar to'g'risida gapirib berishingiz mumkin. Shu yo'l bilan qo'lga kiritilgan dastlabki ko'nikmalar bolaga maktab bilimlarini yanada samarali egallash va to'plashda yordam beradi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarning yetakchi faoliyati hali ham o'yin ekanligini hisobga olsak, bu xususiyat bolaning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun ham samarali qo'llanilishi mumkin. Buning uchun bolalarning shkafida jumboq, konstruktorlar va mozaikalar bo'lishi kerak. Ushbu turdagi o'yinlar g'oyalarni diqqatni faollashtiradi, diqqatni jamlashga yordam beradi. Shu bilan birga, o'yinning murakkabligi bolaning yoshiga va uning rivojlanishiga mos kelishiga ishonch hosil qilish kerak. Bola topshiriqni bajarayotganda, ko'rsatmalarni minimal darajaga ko'tarib, ular bilan mustaqil ravishda kurashishga imkon beradi. Bu fikrlash, ijodiy qobiliyatlarni yanada faollashtirishga imkon beradi; yangi strategiyalar va harakat usullarini sinab ko'ring. Ko'p oddiy o'yin, siz o'zingizni uy ishlarida chalg'itmasdan, yurish paytida yoki, masalan, klinikada yoki do'konda

to'xtab turishingiz mumkin. Masalan, so'zlar bilan o'yin: ota-ona bir so'zni chaqirganidan so'ng, u qarindoshini tanlashi yoki aksincha, aksincha, bir so'zni tanlashi kerak. Katta yoshdagi bolaga yanada qiyin vazifa berilishi mumkin: masalan, ma'lum bir mavzu yoki hodisada yaxshi va yomonni nomlash. Yoki oddiy va tanish narsalarni odatiy bo'lmagan usullardan foydalanishni tavsiya eting. Agar bolaning ijodiy faoliyati tajribasi bo'lmasa, ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantira olmaydi. Shu bois, unga nisbatan ko'proq tasviriy san'at turlari berilsa, u o'z mahoratini oshiradi va yaxshilaydi. Chizma bolalar uchun eng mashhur va, ehtimol, eng maqbul san'at shakli hisoblanadi. Asosiy ranglarni o'rganish va elementar geometrik shakllarni chizish bilan boshlash yaxshidir. Bolaning qo'lida cho'tkasi yoki qalamini to'g'ri ushlashni o'rganadi, qo'lining [harakatini nazorat qiladi](#), qalamni bosadi. Uning qalamiga turli xil badiiy buyumlar: qalam, bo'yinbog', bo'yoqlar va boshqalar kirishi kerak. Har bir muvaffaqiyat uchun bolani rag'batlantirish, uning chizilgan rasmlarini muhokama qilish - bu birinchi qarashda hech qanday aniq konkret tasvirlanmagan bo'lsa ham. Vaqt o'tishi bilan bola bo'yoqning turli xossalari ega bo'lishi mumkin; Bolalarning ijodiy fikrlashlarini rivojlantirishning yana bir samarali usuli - tasviriy san'at, an'anaviy bo'lmagan rasm. Ushbu texnikaning bolada haqiqiy bo'lmagan nosog'lom in'ikosni ishlab chiqarishiga qo'shimcha ravishda, u ham hayol, xotira va hokazo jarayonlarini rivojlantirish va takomillashtirishga katta hissa qo'shadi. Har qanday go'zal san'at - modellashtirish bo'ladimi, ilovalarni tuzishmi yoki hamma uchun odatiy chizilganmi - bu ham qimmatli, chunki u bolaga katta hissiyotlarni berishi mumkin. Odatda, bolalar ijodiy faoliyatni juda yaxshi ko'radilar va bu turdagi vazifalarni katta ishtiyoq bilan bajarishga kirishadilar. Biroq, ota-onaning roli ham juda katta. Uning tashabbusini samarali qo'llab-quvvatlash, faoliyatini boshlash va kerakli natijalarga erishish uchun u bola psixologiyasi va ijodining asosiy tamoyillarini bilishi kerak.

Haykaltaroshlik ham ijodkorlikni, ham qo'l harakatchanligini rivojlantiradi. An'anaviy bo'lmagan rasm uchun siz mutlaqo har qanday material va sirtini ishlatishingiz mumkin: tish pastasi, gil, loy va boshqalar. Har qanday narsa

ham chizilgan vosita bo'lishi mumkin: uy stampalari, [tayoqchalar](#), gubkalar. San'at turlaridan biri modellashtirishdir. Yumshoq loydan yoki polimerdan loychalarni modellashtirish uchun foydalanishingiz mumkin. Modellashtirishdan foydalanish odatda kam baholanganiga qaramasdan, ushbu mashg'ulotlar nozik vosita ko'nikmalarini rivojlantirish uchun juda zarurdir. Shuningdek, bolaga fantastik, ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishga ruxsat berish. Bolaning boshlang'ich bosqichlarida eng oddiy shakllarni yaratishga o'rgatish mumkin: to'plar, kolbasa, halqalar. Keyinchalik murakkab shakllarga o'ting; yoki oddiy raqamli narsalar, hayvonlar, va hokazolarni to'plashdan iborat. Ish uchun ishlatiladigan loy, yumshoq va yorqin bo'lishi-kerak.

Arizalar qog'ozi - yoshi kattaroq yoshdagi bolalar uchun ijodkorlik turi. Dastur shuningdek, bolaning ijodini boshlashga yordam beradi. Ko'p ota-onalar bolalarga qaychi berishdan qo'rqishadi. O'zining jarohatlarini yuvib tashlashdan qo'rqib, uning uchun xavfli ob'ektni nomunosib qo'llash orqali, ota-onalar amaliy mashg'ulot uchun haykalchalarni kesib olishni afzal ko'rishadi. Shu bilan birga, modellashtirish bilan bir qatorda, qaychi bilan ishlaydigan bolalarning nozik vosita mahorati qobiliyatini juda yaxshi biladi. Bolaga kerakli maksimal ma'lumotni olish uchun, ota-ona kuniga kamida yarim soat davomida - yotishdan oldin va kun davomida ovoz chiqarib o'qishlari kerak. Oddiy ertaklarni, bolalar she'rlarini, qisqa hikoyalarni o'qib berish yaxshidir. Vaqt o'tishi bilan, asarlar bolalarning manfaatlariga qarab yoki tanlangan ta'lim vazifalariga qarab tanlanadi. O'qish bolaning tasavvurlarini mukammal darajada [rivojlantirishi bilan birga](#), uning faol so'zlashuviga ham foydali ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hamrayeva, A. (2021). Ta'lim jarayonini tashkil etishga nisbatan texnoloik yondoshuv. *Мактабгача таълим журнали*.
2. Hamrayeva, A. (2021). Педагог тарбиячиларда компетентликни ривожлантириш. *Мактабгача таълим журнали*, 3 (Preschool education journal).

3. Hamrayeva.A - Мактабгача таълим журнали, 2021 [Ta'lim jarayonini tashkil etishga nisbatan texnoloik yondoshuv](#)

4.[Development of professional competence of the future pedagogical teacher](#)

XA Farxadovna - European Journal of Molecular&Clinical Medicine, 2021

5.[Oliy ta'lim muassasasi talabalarining kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning mazmuni](#)

AF Hamrayeva - Academic research in educational sciences, 2021

6.Хамраева, А. Ф. (2021). БЎЛАЖАК ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ ТАЛАБАЛАРИНИНГ КАСБИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИНГ ШАКЛЛАНИШИНИНГ ДИДАКТИК АСОСЛАРИ. *Academic research in educational sciences*, 2(10), 1082-1086.

7.Хамраева, А. Ф. (2021). ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОМПЕТЕНТЛИКНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ПЕДАГОГИК ТАВФСИФИ. *Academic research in educational sciences*, 2(10), 1110-1114.